

HRABOVSKÉ LISTY

červen 2022

Zpravodaj městského obvodu Ostrava-Hrabová

**Anketa: Jak funguje Vaše
politická strana či hnutí?**
čtěte na str. 4 a 5

**Areál Geologického průzkumu
se má změnit na ctZone**
čtěte na str. 6

Vzpomínky na počátky Šídlovce
čtěte na str. 11

Foto: Jan Dvořák

Úvodník

Vážení čtenáři,

letos obzvláště příjemný rozkvetlý měsíc je za námi, příroda kolem nás krásně zelenala a před námi je léto.

Máj byl na události znatelně bohatší než předchozí měsíce a toto číslo Hrabovských listů to samozřejmě reflektuje. Kromě veřejných akcí jako byly Kateřinský běh Hrabovou, Hrabovský swap, Pálení čarodějnic, Pietní akt k osvobození Hrabové v roce 1945 či akcí velopedistů je aktivní také úřad městského obvodu. V květnu byla dokončena studie přestavby budovy Příborská 28 na byty a proběhla veřejná beseda o budoucí podobě "Srdce Hrabové". Protože se blíží volby, chceme v anketě nahlédnout trochu pod pokličku toho, jak fungují hrabovské politické subjekty. Po přestávce je opět prostor se trochu věnovat historii – máme zde vzpomínky pamětníka, který je nejstarším obyvatelem sídliště Šídlovec, a také zajímavosti z hrabovských kronik. Připomeneme také 30. výročí působení hrabovské firmy Autolaros Speed a podnikatelský záměr v areálu bývalého Geologického průzkumu, který znepokojil naše radní.

Své připomínky k obsahu a vzhledu Hrabovských listů a samozřejmě také příspěvky můžete stále posílat na e-mailovou adresu redakce@ostrava-hrabova.cz. Připomínám, že můžete posílat i své fotografie v počtu šesti nebo více, ať z nich může vzniknout fotoreportáž a mohou se na ně podívat i další občané Hrabové. Nechť Vám Hrabovské listy poskytují příjemné čtení i při již teploučkém posezení na terase či balkóně.

Jan Dvořák

Slovo starosty

Covidová pandemie poukázala na jeden výrazný nedostatek, kterým náš obvod trpí. Ať už dospělí či dětské pacienti s nálezem jakéhokoliv infekčního onemocnění, čekají na ošetření na chodníku před hrabovskými ordinacemi a se zdravotní sestrou komunikují přes okno. Problém je v omezených prostorách – v nedostatku místa, které mají lékaři k dispozici. V objektu, kde momentálně ordinují, není možné přistavět infekční čekárnu či místnost pro kolo a kočárky.

Epidemii, jakou jsme zažili v posledních letech, nikdo z nás nepamatuje. Spoléhat na to, že už další

nepřijde, je naivní a pro vedení obce až trestuhodné. Momentálně probíhá debata, jak využít prostor po bývalé školce na ulici V. Huga. Už v minulých Hrabovských listech byly na to téma dva články, probírali jsme to i na posledním pracovním jednání zastupitelů. Zabývali jsme se i Vašimi návrhy na využití tohoto místa, které jsou opravdu různorodé a pestré – od parku, parkoviště, Domu dětí a mládeže až po mnohapatrový bytový dům.

Zvažme, zda výstavba multifunkčního domu, kde by své moderní a prostorné ordinace měli lékaři, nebyla nejvhodnějším využitím tohoto místa. Prostoru je zde dost i pro odpovídající parkoviště anebo kočárkárnu.

Igor Trávníček

Z jednání rady 4. května

- ▶ Vzato na vědomí rozpočtové opatření statutárního města Ostravy, kterým byla podpořena realizace projektu workoutového hřiště v Hrabové částkou 700 tisíc Kč a převedeno 1,84 miliónu Kč do rozpočtu městského obvodu Hrabová z loňského přebytku hospodaření statutárního města Ostravy.
- ▶ Projednána žádost pana Petera Pavlíka o pronájem venkovního prostoru pro účely zřízení letního posezení před provozovnou restaurace na ulici Obchodní 595/6, kde na základě smlouvy o nájmu provozuje pan Peter Pavlík hostinskou činnost. Radní se obávají hluku ve večerních hodinách, proto stanovili podmínku, že zahrádka bude otevřena jen do 20 hodin a po této době bez obsluhy. V případě opakovaných stížností veřejnosti si radní vymínají právo provoz zahrádky předčasně ukončit.
- ▶ Odsouhlaseno udělení trvalé výjimky ze stanoveného počtu dětí v pěti třídách Mateřské školy Klubičko, Ostrava – Hrabová, Bažanova 6, příspěvková organizace, které budou od 1. září 2022 naplněny v kapacitě 28 dětí na třídu, a to na základě rozhodnutí Odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje o zapsání nejvyššího povoleného počtu 140 dětí v mateřské škole a 140 stravovaných ve školském zařízení do školského rejstříku. Radní kritizovali rozhodnutí statutárního města Ostravy, kdy ve vyhláše je umožněno zapsat předškolní dítě z kteréhokoliv obvodu přednostně do naší nové školky.
- ▶ Rozhodnuto nezřídít přípravnou třídu Základní školy Ostrava – Hrabová, Paskovská 46, příspěvkové organizace, z důvodu nezájmu zákonných zástupců dětí z městského obvodu Hrabová.
- ▶ S povděkem přijata Zpráva nezávislého autora o výsledku přezkoumání hospodaření za období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2021, která v závěru konstatuje: "Na základě námi provedeného přezkoumání hospodaření územního celku jsme nezjistili žádnou skutečnost, která by nás vedla k přesvědčení, že přezkoumávané hospodaření není ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s hledisky přezkoumání hospodaření uvedenými v bodě III. této zprávy".

V květnu se udály i další akce:

- ▶ Dne 2. května 2022 se uskutečnila veřejná beseda s ostravským architektem Davidem Kotkem na téma Nové centrum Hrabové.
- ▶ Dne 4. května 2022 se uskutečnilo pracovní jednání zastupitelstva, kde byly probírány otázky kolem realizace strategického plánu Hrabové, další osud budovy V. Huga 20 po mateřské škole a také možné využití budovy Příborská 28 bývalé mateřské školy.
- ▶ Dne 19. května 2022 bylo zkolaudováno parkoviště u přístavby kulturního sálu se 14 novými parkovacími místy, které bude sloužit jak občanům, kteří mají děti v Mateřské škole Klubičko, tak návštěvníkům úřadu či pošty a v budoucnu též kulturního sálu.

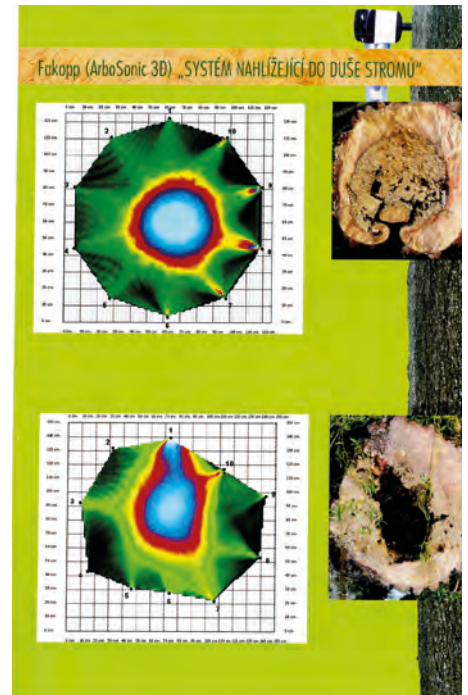
Jan Socha

Posouzení stromů na ulici K Pilíkům akustickým tomografem

V průběhu května až června budou na ulici K Pilíkům stromy rostoucí na pozemku svěřeném městskému obvodu prohlédnuty akustickým tomografem. Akustický tomograf je zařízení umožňující sestavit obraz vnitřního stavu kmene na základě měření jeho fyzikálních vlastností, konkrétně rychlosti šíření akustického signálu. Ta je závislá na hustotě a tuhosti dřeva, které jsou citlivým ukazatelem případného narušení dřeva například dřevokaznými houbami. Přístroj Fakopp – ArboSonic 3D, kterým budou stromy prohlédnuty, se skládá ze sady jehlových senzorů, které slouží zároveň jako vysílače i přijímače. Tyto senzory se rozmístí po obvodu kmene a po napojení na počítač lze údery kladívka na jednotlivé snímače vysílat akustický signál, jehož rychlost šíření je zaznamenáváno. Postupnou aktivací všech senzorů je získána série dat, z nichž je

následně generován obraz průřezu s vyznačením narušených míst nebo dutin. Popsaná metoda umožňuje zkonstruovat obraz průřezu kmene ve změřené výšce a software tyto výsledky prezentuje v názorné formě barevných obrazů, které dokáže také poskládat do prostorového obrazu zaměřené části kmene. Ulice K Pilíkům se nachází ve významném krajinném prvku „Na Rybnících“ a je lemována alejí stromů. Pravá strana aleje se nachází na pozemku městského obvodu, levá strana je z velké části již na soukromých oplocených pozemcích. Tuto metodu posouzení stromů jsme zvolili právě z důvodu, že se tyto nacházejí ve významném krajinném prvku, dále vzhledem k jejich výšce a mohutnosti a vzhledem k blízkosti rodinné zástavby. Ulice K Pilíkům vedoucí kolem pastvin s koňmi patří k těm krásným přírodním plochám v Hrabové a proto chceme mít jistotu povědomí o zdravotním stavu těchto stromů a představu o jejich následné údržbě.

Text a foto:
Vladislava Kopitzová

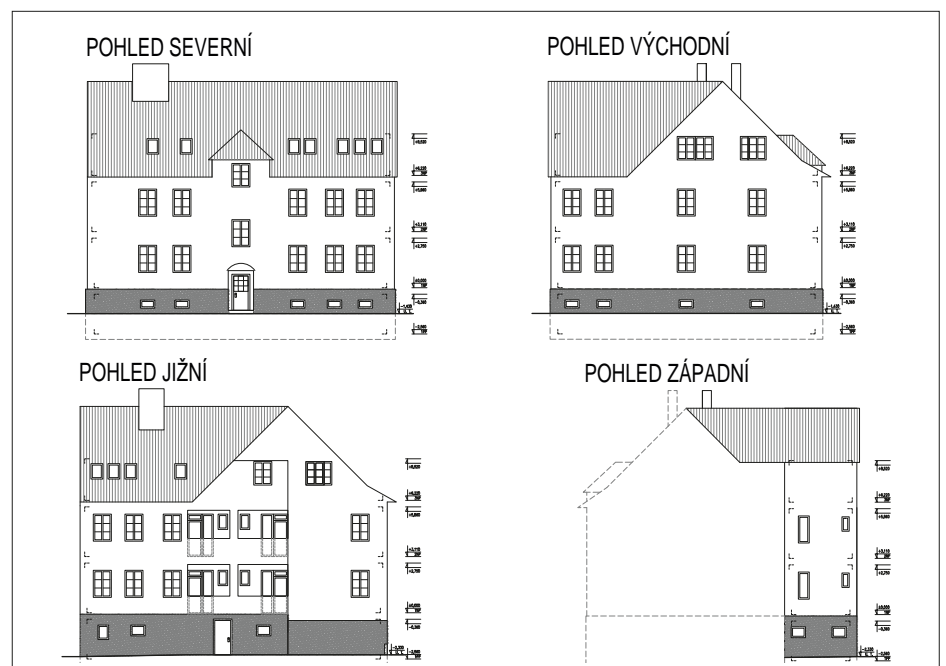
Rekonstrukce objektu Příborská 28

Po ukončení činnosti mateřské školy v budově Příborská 28 v Ostravě – Hrabové se zvažovalo další využití této budovy. Radou městského obvodu Hrabová bylo doporučeno, aby tento objekt v budoucnu sloužil jako bytový dům se šesti bytovými jednotkami. Již v minulosti budova plnila tento účel, přičemž zde byly čtyři bytové jednotky. V lednu 2022 byla uzavřena smlouva o dílo na vypracování projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení (DSP). Termín dokončení projektových prací byl stanoven na červen 2022. V současné době již máme k dispozici zpracování dispozičních řešení jednotlivých bytů. V budově mohou stavebními úpravami vzniknout dvě bytové jednotky v každém ze tří podlaží. V prvním a druhém podlaží budou bytové jednotky velikosti 2+1 a 3+1 s obytnou plochou od 63 m² do 82 m². Ve třetím podlaží, kde je v současné době nevyužitý půdní prostor, mohou vzniknout rovněž dvě bytové jednotky (půdní vestavby) o velikosti 2+KK a 3+KK s obytnou plochou 49 m² a 76 m². Všechny byty budou určeny pouze k účelům sociálního bydlení.

Dle nařízení vlády 112/2019 Sb. a pozdější aktualizace je možné požádat o poskytnutí dotace na financování pořízení sociálních bytů. Jednou z podmínek poskytnutí dotace je právě využití bytů pouze k sociálnímu bydlení, a to na dobu minimálně dvaceti let. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k záměru vybudovat ve zmiňovaném objektu sociálně dostupné byty, které tak splňují podmínku Státního fondu rozvoje bydlení pro podání

žádsti k získání finančních prostředků na realizaci tohoto záměru. V případě přiznání finančních prostředků na rekonstrukci této budovy je předpokládán termín realizace projektu stanoven na rok 2023.

O tom, zda tento návrh Rady městského obvodu Hrabová bude schválen, rozhodne Zastupitelstvo městského obvodu Hrabová 15. června 2022.

Text a foto: Patrik Weiss

Jak funguje Vaše politická strana či hnutí?

Igor Trávníček
ODS

Občanská demokratická strana byla založena v roce 1991. Ve svém programu prosazuje tržní hospodářství, demokracii, ochranu soukromí a osobního vlastnictví, osobní svobodu a zároveň odpovědnost za vlastní život. Za těch třicet jedna let své existence zažila období velké slávy, prošla si i dobou, kdy se blížila k pomyslnému dnu. To obojí podle momentálních trendů, především ale podle chování a kauz jejich členů.

Občas se mně někdo zeptá (s notnou dávkou despektu), jak můžu být v partaji, když támhle ten člověk z ní provedl to či ono. Občanská demokratická strana ale své členy nelustruje, nekádruje a neleze jim do soukromí. Jsem v Občanské demokratické straně, protože funguje podle jasně daných principů a deklaruje program, který se nemění podle toho, z které strany fouká a jaká je nálada ve společnosti. Tím se liší od různých politických hnutí, ať už celostátních či lokálních, které většinou žádný program nemají, jsou maximálně populistická a kritická ke všemu a všem kolem sebe, a vesměs je tvoří jeden samozvaný „spasitel“, kterého naslouchá a papouškuje hlouček věrných. Mi nikdo z „vyšších míst“ nenařizuje, co mám říkat a co mám dělat, a je jen na mně, jestli tím Občanské demokratické straně pomůžu nebo ne.

Jan Dvořák
kandidoval za ČSSD

Až do roku 2018 ČSSD v Hrabové fungovala standardně. Scházeli jsme se každý měsíc na členských schůzích, spravovali jsme webové stránky (než nám je těsně před komunálními volbami vlastník serveru vypověděl), facebookovou stránku a dvě vývěsní skříňky a snažili jsme se i něco udělat pro zvelebení Hrabové. Horší už to bylo s fungováním ČSSD na celostátní úrovni, což se projevilo především tím, že volební kampaň před komunálními volbami už jsme si museli kompletně zajišťovat a financovat sami.

Ještě horší situace byla na městské úrovni, kde se zoufale snažila skupina bývalých funkcionářů dostat zpět "ke korytu" a neustále narušovala fungování strany zpochybňováním platnosti usnesení z konferencí či nařízenou přeregistrací s cílem vyřadit členy, kteří je nepodporovali. Bohužel když jim ani toto vytouženou moc nepřineslo, tak si přes svoje kamarády v tehdejší celostátní vedení prosadili zrušení těch místních organizací, které neovládali, a to včetně jejich členů. Ukázalo se, že i nemožné je v politice možné...

Spolu s dalšími stejně postiženými jsme se obrátili na soud, ale vlivem nutných procesních úkonů, liknavosti soudu a především pandemie Covidu se řízení neskutečně vleče. Zatím pouze u jedné organizace soud rozhodl, že zrušení bylo neplatné, ale běží odvolací řízení. Sice se nadále scházíme po hospodách, ale do standardního fungování to má daleko.

Miroslav Houžvička
kandidoval za Změnu pro lidi + Ostravak

Zastupitelé se ihned aktivně zapojili do dění v obci, což se projevilo např. v revitalizaci zeleně a v kulturní činnosti. Máme aktivního člena v komisi výstavby, dopravy a ekologie, byli jsme organizátory schůzky s potenciálními nájemci v areálu "Tajga" za ulicí Na Farském. O revitalizaci, která zdárně postupuje, psala místostarostka v Hrabovských listech. Její zásluhou byly obci přiděleny nemalé finanční dotace. V oblasti kultury vznikla nová tradice – Sportovní klání seniorů za účasti okolních obcí a družební Hrabové z okresu Šumperk. Družba s touto Hrabovou byla zpevňována vzájemnými návštěvami občanů u významných příležitostí. Naši zastupitelé se podíleli na konání kulturních akcí jako organizátoři či spoluorganizátoři – ať se jedná o Gulášfest nebo Kinematograf bratří Čadíků. Pořádali jsme společně s členy kulturní komise poznávací zájezdy, návštěvy divadelních představení, vánoční a velikonoční vazby, obnovili jsme rozsvícení vánočního stromu před úřadem, koncerty zahraničních sborů v kostele, adventní a novoroční koncerty tamtéž, zajišťovali jsme články v celostátním časopise Senior magazin o činnosti našich seniorů (šéfredaktorka na naše pozvání přijela na neformální besedu do naší obce). Podíleli jsme se svými zkušenostmi a radami na vzniku přístavby kulturního sálu. Závěrem bychom chtěli poděkovat občanům za důvěru, kterou jsme se snažili nezklamat, a všem za spolupráci při uskutečňování akcí.

Petr Balušek
KDU-ČSL

Členská základna místní Křesťanskodemokratické unie – Československé strany lidové se skládá v současnosti ze 17 členů a několika desítek příznivců, kteří ochotně a dobrovolně pomáhají při různých záležitostech, a to nejen veřejných. Výbor je pětičlenný a schází se dle aktuální potřeby, které vyplývají z naší činnosti. Po dvacetileté předsednické činnosti Ing. Věrky Chlupaté jsem byl 5. ledna 2022 výroční členskou schůzí zvolen novým předsedou místní organizace. V posledních dvou letech byla činnost značně omezena kvůli pandemickým opatřením. Nejen členové (ale také dobrovolníci a příznivci) se podílejí na pravidelné Tříkrálové sbírce v naší obci již více než 20 let. Dále zajišťují pořádání Noci kostelů, celoroční pravidelný úklid kostela a prostor kolem fary i návštěvy starších seniorů při různých příležitostech. Klub seniorek se scházela a stále schází měsíčně a pořádá různá setkání a besedy v místní faře. Na začátku koronavirové situace se jako hodně lidí podílely i na šití roušek, nejen pro nemocnice a domovy, ale také pro sousedy a jednotlivce.

Na závěr bych chtěl všem členům a příznivcům poděkovat za jejich vytrvalou a dlouholetou práci pro nejen pro Křesťanskodemokratickou unii – Československou stranu lidovou, ale pro celou naši společnost.

Rostislav Gromnica

STAN-KPH

Klub přátel Hrabové je volným sdružením lidí, kteří s úmyslem „rozhýbat ledy“ šli do minulých voleb na kandidátce Starostů a nezávislých jako nezávislí. Máme svého zastupitele, organizujeme pro děti i dospělé kulturní a edukační akce, přednášky předních odborníků a pracujeme v komisích i výboru. Publikujeme pravidelně v Hrabovských listech. Provozujeme od roku 2017 široce sledovanou informační a diskuzní facebookovou skupinu Ostrava – Hrabová. Podpořili jsme výstavbu školky i kulturního sálu, rekonstrukci hřbitova, reinkarnaci

Hrabovských listů a jiné. Spolupracujeme se starostou, zdařile rekonstruovanou radou a zastupiteli. Smutnou výjimkou je hnutí Hrabované, jehož lídr tak dlouho provozoval ambiciózní mocenské hrátky, založené na demagogii a pomluvách, až postupně přišel o všechny volené funkce. Jeho vystoupení na zastupitelstvech se proměnila v nekonečné exhibice uražené ješitnosti. Kritizujeme zejména snahu o zastavení stavby školky. Kdybychom se společně těmto aktivitám nepostavili, připravily by Hrabovou při enormním nárůstu cen prací a stavebního materiálu o desítky miliónů korun a děti o krásnou moderní školku. Klub přátel Hrabové zvažuje účast v nadcházejících volbách jako nezávislí na společné kandidátce s dlouhodobě neúspěšnějším politickým subjektem v Hrabové. Vidíme v tom možnost navázat na pozitivní změny a pokračovat v investicích jako jsou kanalizace, hasičárna, lékařský dům, Srdce Hrabové a jiné.

Foto upoutávky na titulní stránce: Jan Dvořák

Z programu zastupitelstva 15. června

- ▶ Připomínky občanů.
- ▶ Zpráva o plnění rozpočtu městského obvodu Hrabová za leden až březen 2022.
- ▶ Hospodaření a závěrečný účet městského obvodu Hrabová za rok 2021 včetně zprávy auditora.
- ▶ Rozpočtová opatření městského obvodu Hrabová v roce 2022.
- ▶ Rozpočtová opatření statutárního města Ostrava.
- ▶ Rozhodnutí o budově bývalé mateřské školy V. Huga 20.
- ▶ Možné využití budovy bývalé mateřské školy Příborská 28.
- ▶ Majetkoprávní záležitosti.
- ▶ Informace o činnosti rady městského obvodu mezi 24. a 25. zasedáním zastupitelstva městského obvodu.
- ▶ Různé.

Igor Trávníček

Odpoověď na dotazy čtenáře k měření hluku z Místecké

F. Z.: Bylo někdy iniciováno, resp. i prováděno, měření hluku pocházejícího z provozu z ulice Místecká v prostoru koridoru sjezdu z Místecké u hřbitova a v prostoru podjezdu ulice Místecké u Benziny (obě proti hluku nekrytá místa v podstatě nasávají hluk z prakticky po celých 24 hodin trvajících silného provozu ulice Místecké)? Pokud ano, tak kdy a s jakým výsledkem?

Městský obvod Hrabová nikdy žádné měření hluku neobjednával. Pouze obyvatelé lokality u ulice Hradeckého zde sami iniciovali měření hluku, ale výsledek neznám.

F. Z.: Bylo před rozhodnutím o novostavbě právě dokončovaných nájemních domů právě u sjezdu z Místecké provedeno hodnocení vlivu na životní prostředí (EIA)?

Na bytové domy se žádné zjišťovací řízení nedělá. Jsou mimo "okruh zájmu" zákona o vlivu na životní prostředí.

*Text: Jana Faicová,
Foto vpravo: Vojtěch Žižka,
Foto vlevo: Jan Dvořák*

Společnost Autolaros Speed slaví 30 let

Pokud by šlo každou dekádu nazvat jedním slovem, pak se nabízí toto: Odhodlání – Bojovnost – Stabilita!!!

Bylo to 30. října roku 1992, kdy na Prokešově náměstí v centru Ostravy otevřel své dveře prvním zákazníkům autosalon Mazda společnosti Autolaros Speed. Již od první chvíle bylo hlavní motto společnosti „Solidnost, poctivost, důvěra a úcta ke každému zákazníkovi.“ Tradice květiny, kterou dostane každý zákazník ke svému novému vozu, vydržela do dnešních dnů. Obrovské nasazení a pracovitost všech ve společnosti se začala vyplácet hned od začátku a brzy se firma Autolaros Speed zapsala mezi firmy, které zná každý. Za vším tehdy stál a dodnes stojí Ing. Jiří Láša, který tuto společnost za 30 let povýšil na doslova rodinnou firmu. Ano, slovo rodinnou lze jednoznačně použít, protože je mnoho zaměstnanců, kteří jsou v této společnosti více než 20 let a tvoří tuto rodinu

bok po boku v dobrém i zlém. To je věc, která není zrovna v dnešní době úplně obvyklá.

V roce 1996 se společnost Autolaros Speed přesunula do nových prostor v Ostravě – Hrabové, kde sídlí dodnes. V prvních 15 letech tuto společnost znali všichni díky vozům Mazda. V těch následujících 15 letech se přidala a stala nedílnou součástí této společnosti automobilka Hyundai. Přes těžké časy, které v začátcích tato značka přinesla, se toto díky úsilí celého týmu podařilo úspěšně překonat a v současné době je to právě Hyundai, který je dominantní značkou společnosti Autolaros Speed. Rok 2011 je pro společnost Autolaros Speed mezníkem v prodeji firemním zákazníkům, protože společností Hyundai nám byl udělen, jako jednomu z mála partnerů v České republice, titul Front Dealer. Stali jsme se Hyundai Fleet Business Centre v Moravskoslezském kraji. Nezádržitelný růst prodeje vozů Hyundai nás ze strategických důvodů přiměl v roce 2012 k záměně prodejních prostor a jejich kompletní rekonstrukci. Postupně jsme zmodernizovali prodejnu nových vozů i servisní zázemí.

V roce 2015 jsme reagovali na posílení image značky Mazda a jako jedni z prvních v Evropě jsme zavedli v život nový prodejní koncept v galerii Mazda. V roce 2018 jsme rozšířili náš areál o další 4 tisíce m², kde jsme vybudovali

zázemí prodeje referentských a ojetých vozů se zárukou. V roce 2020 jsme se stali certifikovaným prodejcem elektrické mobility a ve spolupráci s ČEZ jsme v našem areálu vybudovali veřejnou rychlonabíjecí stanici. Náš servis automobilů je vybaven nejmodernější technologií. Máme vlastní karosářskou a lakýrnickou dílnu s certifikací. Současně jsme smluvním servisem většiny pojišťoven, což pozná zákazník především při zkrácení termínu oprav na minimálně možnou dobu. Zajišťujeme stanici technické kontroly a měření emisí. Disponujeme také vlastní autopůjčovnou.

Děkujeme Vám všem, kteří jste u nás našli kousek štěstí a radosti v podobě nového vozu. Velice si vážíme Vaší přízně!!!

Text: David Matějka, Foto: Stanislav Martinek

Areál Geologického průzkumu se má změnit na ctZONE

K Žižkovu již několik desítek let neodmyslitelně patří areál Geologického průzkumu. I když ten jej již nevlastní, vzhledově se areál víceméně nezměnil. To se však má v nejbližších letech změnit, protože o areál projevila zájem CTP Invest, spol. s r.o., a ta jej chce kompetně zbourat a postavit zde novou logisticko-průmyslovou zónu. Tento záměr nyní prochází hodnocením vlivu na životní prostředí (EIA).

V novém areálu mají být umístěny sklady, výrobní místa e-shopů, velkoobchodní sklady

a výroby lehkého průmyslu. Na straně blíže Krmelínské ulice má být nově postaveno pět nových menších objektů (označeny B), na straně k Hrabůvce pak tři větší objekty (označeny A). Stavebně budou mít objekty jednotnou modulovou strukturu umožňující záměnu technologií v objektu při změně nájemce bez zásadnějších zásahů do vzhledu, stavební dispozice či hlavních instalací technických médií. V areálu má být také kompletně vybudována nová infrastruktura – inženýrské sítě, komunikace a parkovací stání. Od obytné zástavby Hrabůvky a Dubiny má být areál oddělen pásy zeleně.

Součástí záměru má být také zástavba šesti nových dvoupatrových obytných dvojdomků (označeny C) v dosud nezařazeném prostoru mezi logisticko-průmyslovým areálem a ulicí Krmelínskou. Tato část má být od logisticko-průmyslového areálu oddělena protihlukovou stěnou.

Návrh je v souladu s územním plánem, ale Rada městského obvodu Hrabová ve svém stanovisku předaném Radě města Ostravy vyslovila nesouhlas s umístěním jakékoliv výroby zatěžující životní prostředí, ať již zápachem, hlukem či emisemi. Komise

A / referenční objekt

B

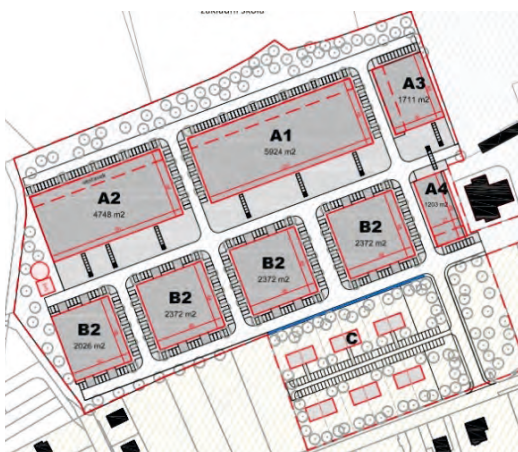
C

výstavby, dopravy a ekologie se zabývá také dopady na nárůst nákladní dopravy na Krmelínské ulici.

Text

a foto upoutávky na titulní straně: Jan Dvořák,
Schéma a vizualizace: Vladimír Cigánek
(zdroj: Oznámení pro EIA)

Pietní akt k výročí osvobození Hrabové

V sobotu 30. dubna se po dvouleté přestávce vynucené pandemií Covidu-19 konal opět u pomníku obětí druhé světové války pietní akt k výročí osvobození v roce 1945. Kladení věnců se za městský obvod zúčastnili starosta Trávníček, místostarostka Kopitzová, radní Balušek a Kelnarová a zastupitelé Houžvička a Rundt. Kytice dále položili zástupci Sboru dobrovolných hasičů Hrabová a Klubu českých velocipedistů v Hrabové. Čestnou stráž drželi mladí sportovci TJ Sokol Hrabová. Zúčastnili se také bývalí zastupitelé za KDU-ČSL, KSČM a ČSSD a cca desítku zástupců veřejnosti. Hudební doprovod zajistila dechová hudba Deor, která již tradičně zahrála celou československou hymnu. K účastníkům promluvil starosta městského obvodu Igor Trávníček. Hrabová tak důstojně vzdala hold svým válečným obětem.

Text a foto: Jan Dvořák

Beseda k "Srdci Hrabové"

V pondělí 2. května v 17 hodin proběhla v objektu bývalé mateřské školy na ulici Viktora Huga beseda s architektem Davidem Kotkem na téma nového centra Hrabové, které by mělo dle vize vedení obvodu vyrůst v prostoru mezi radnicí a kostelíkem. Besedy se zúčastnilo celkem 30 zastupitelů i aktivních občanů Hrabové.

V úvodu vystoupil pan starosta a obsáhle vysvětlil, jak tato myšlenka vznikla a jak probíhala spolupráce s Katedrou architektury Vysoké školy báňské - Technické univerzity, kterou v té věci oslovil. Cca po čtvrt hodině

pak předal slovo panu architektu Kotkovi, který seznámil s cílem dnešní besedy, tj. získat podněty od občanů, jak by si nové centrum představovali. Představil připravené tři mapy Hrabové, kam měli lidé vyznačit problémové lokality obvodu, lokality s pozitivy pro obvod a lokalizaci centra obvodu dle jejich představy. Také předložil čistý papír, kam měli účastníci napsat, co si v centru představují.

Po cca půlhodině pak architekt Kotek začal rozebírat jednotlivé obdržené podněty občanů. Na besedě byla přítomna skupina obyvatel bytového domu na Jestřábského, kteří

deklarovali svůj zájem na zachování současného parku. Bylo vyjasněno, že nikdo nechce vydlážděné náměstí, ale pouze menší prostor pro kulturní akce. V diskusi zazněl i problém nedostatečného počtu parkovacích míst u kostelíku i mateřské školy. Diskuse byla vedena v hojně míře o domku č. p. 91 s vcelku konsensuálním závěrem odstranit oplocení jeho zahrady a propojit ji tak s parkem. Pan architekt vyjádřil naději, že diskuse bude pokračovat. Po cca hodině a půl bylo toto určité užitečné setkání ukončeno.

Text a foto: Jan Dvořák

Kateřinský běh Hrabovou

Ve slunečný, ač trochu chladný čtvrtek 21. dubna proběhl od 17 hodin tradiční Kateřinský běh Hrabovou. Trasa se startem pod Břehy měřila celkem pět kilometrů, přičemž jeden a čtvrt kilometru dlouhý úsek po Domovské absolvovali běžci celkem čtyřikrát. Běhu se včetně dětí, které měly samostatný závod na školním hřišti, zúčastnilo 107 běžců. Vyhlášení výsledků

proběhlo v 18 hodin na dvoře Základní školy Ostrava – Hrabová. Ceny vítězům věnovalo Národní zemědělské muzeum.

Jediné účastníky měly kategorie juniorek (Natálie Ester Kašná), juniorů (Jozef Herman) a Hrabovanek (Michaela Motýlová). Vítězem kategorie Hrabovanů je Michal Sluka. V ženských

kategoriích zvítězily Ellen Byrtusová, Markéta Kašná a Petra Pastorová, v mužských pak zvítězili Matouš Vrzala, Ondřej Dominik, Marek Škapa, Petr Škrobánek a Stanislav Sviták.

Text a foto nahoře vlevo a uprostřed a dole: Jan Dvořák,

Foto nahoře vpravo: Ladislav Fousek

Pálení čarodějnic

Ve slunečnou sobotu 30. dubna se za přítomnosti nejméně 300 účastníků konalo na hřišti TJ Sokol Hrabová Pálení čarodějnic, pořádané hrabovským Sbohem dobrovolných hasičů. Od 17 do 18 hodin probíhalo opékání burtů a soutěž o nejkrásnější masku a poté hry pro děti včetně možnosti prolézt si přistavená hasičská auta. V 19:30 pak byla zapálena vatra s čarodějnicí, která byla po hodině hasiči uhašena.

Foto nahoře vpravo: Adam Bešina, Text a jiné foto: Jan Dvořák

Hrabovský swap

Dne 26. dubna 2022 se na naší základní škole uskutečnila akce pro veřejnost s názvem „Hrabovský swap - přines, vyměň, odnes,“ kterou zorganizovali učitelé a žáci zapojení do projektu Světová škola. Návštěvníci měli možnost

využít moderní alternativu nakupování v klasických obchodech, kdy si za symbolické vstupné mohli oživit svůj jarní a letní šatník rozmanitými kousky, které by jinak skončily v kontejneru na textil.

Součástí byla také výstava žákových prací na téma udržitelné a rychlé módy, promítání filmu s tematikou upcyclingu a interaktivní přednáška „Cirkulární móda – příležitost pro vaši skříň i planetu“, kterou pro nás připravil partner akce Centrum cirkulární módy Ostrava.

Věříme, že tato akce byla nejen možností netradičního setkání v prostorách školy, ale také přispěla k zamyšlení nad souvislostí našeho vlastního spotřebitelského

chování s dopady módního průmyslu na životní prostředí. Výtěžek dobrovolného vstupného putoval na podporu aktivit Centra cirkulární módy, se kterým budeme dále spolupracovat v rámci workshopů pro naše žáky. Těšíme se na vaši účast i na dalších komunitních setkáních, které budeme v rámci projektu Světová škola organizovat také v příštím školním roce.

Text a foto: Lenka Kudlejová

Čtení na slunečné dny

Vážený a milí čtenáři,

za měsíc zde máme vytoužený prázdninový čas, který nám kromě tolik potřebného načerpání energie ze slunečních paprsků přinese také změnu půjčovni doby v naší knihovně. Stejně jako v předchozích letech bude hrabovská knihovna během července a srpna otevřena pouze v pondělí od 12 do 18 hodin a v pátek od 8 do 11 hodin a od 12 do 15 hodin. Upozor-

ňuji, že v pondělí 4. července bude knihovna z provozních důvodů uzavřena.

Školní rok uběhl rychle a v jeho průběhu se naučili číst také prvňáčci. Během léta mohou svou dovednost trénovat. V knihovně máme pro malé školáky celou řadu krásných knížek. Doporučit lze například edici První čtení z nakladatelství Albatros. Připomínám, že ještě do konce srpna se mohou prvňáčci v doprovodu rodiče registrovat do knihovny na jeden rok zdarma.

A ještě jeden tip pro zvědavé čtenáře. Budete-li mít během léta cestu do Ostravy – Zábřehu, můžete navštívit zcela novou pobočku Knihovny města Ostravy na ulici V Zálomu v lokalitě Pískové doly. Otevřena je od 2. června. Více informací naleznete na www.kmo.cz.

Přeji vám slunečné a klidné dny – sejdeme se v knihovně.

Martina Šalati

A JAKÉ KNIŽNÍ NOVINKY JSOU PŘIPRAVENY PRO DOSPĚLÉ? TENTOKRÁT JE NABÍDKA OPRAVDU BOHATÁ. STAČÍ SI JEN VYBRAT, USADIT SE NA ZAHRADĚ ČI NĚKDE V PŘÍRODĚ A NECHAT SE V MYŠLENKÁCH PŘENĚST TAM, KAM SI JEN BUDETE PŘÁT.

Romány

<i>Da Costa Mélissa:</i>	Adresa naděje
<i>Douglas Donna:</i>	Sestřičky a zuřící válka (VI. díl)
<i>Hlavatá Dana:</i>	Nemožná
<i>Olsen Gregg:</i>	Jestli to řekneš...
<i>Roberts Nora:</i>	Skleněný ostrov
<i>Tučková Kateřina:</i>	Bílá voda

Krimi a thriller

<i>Barelli Natalie:</i>	Hospodyně
<i>Belle Kimberly:</i>	Drahá žena
<i>Beran Ladislav:</i>	Lákavá nabídka ke zločinu
<i>Coates Darcy:</i>	Kořist
<i>Češka Stanislav:</i>	Podezřelá smrt

Čuba Albert:

<i>Dominová Viktória:</i>
<i>Engman Pascal:</i>
<i>Gerritsen Tess:</i>
<i>Gilman David:</i>
<i>Hjorth Michael:</i>
<i>McDonald Christina:</i>
<i>Oliva Alexandra:</i>
<i>Patterson James:</i>
<i>Pearse Sarah:</i>
<i>Regan Lisa:</i>
<i>Stonex Emma:</i>

Horory

<i>Coates Darcy:</i>

Ocelové srdce
S úctou, Přítel
Kryší král
Smrtící skalpel
Angličan
Kdo seje vítr
Za každou lží
Otisk
Začni se ptát
Sanatorium
Nečekané přiznání
Strážci majáku

Fantom z Blackwoodu

Jablíčko v roce 2021

Spolek rodičů Jablíčko je součástí dění v Mateřské škole Klubičko i dění v Ostravě – Hrabové od roku 2003.

V uplynulém roce 2021 prošel spolek obdobím, kdy jeho činnost byla značně omezena covidovými opatřeními a také uzavřením mateřské školy. I přesto se všichni členové a další dobrovolníci pustili do přípravy netradičních aktivit, činností a zážitků pro všechny děti i jejich rodiče. Na jednotlivé aktivity jsme účelově a hospodárně využili finanční prostředky z projektu „Putování s Jablíčkem za zážitky a poznávání“, které jsme v uplynulém roce získali. Projekt by naplněn v oblasti prožitkové, sociální, vzdělávací a poznávací.

A KTERÉ TO BYLY AKTIVITY?

V měsíci červnu oslava Dne dětí a „Loučení se školáky“ na školní zahradě mateřské školy.

V měsíci říjnu se ve spolupráci se spolkem MUDr. Poláčkové podařila velmi úspěšná

a hojně navštívená akce „Světýlkování“. Obrovský zájem rodičů i dětí byl pro nás všechny největší odměnou. Tímto, bychom chtěli poděkovat paní Poláčkové a jejím dobrovolníkům za pečlivě připravenou akci se spoustou stanovišť s tematikou strašidylek, na kterých byly úkoly a odměny pro děti. I přesto, že bylo chladno, všichni se zahřáli teplým čajem a aktivním pohybem s báječnou čarodějnicí.

V měsíci říjnu se také děti vypravily na polodenní výlet do Bělského lesa a na zahradě mateřské školy jsme si připravili sportovní dopoledne „Sportujeme s Jablíčkem“ s využitím nově zakoupené průlezků.

Z reakce dětí, rodičů i širší veřejnosti byl projekt vyhodnocen jako přínosný a prospěšný.

A CO NÁS ČEKÁ V ROCE 2022?

Spolek rodičů Jablíčko byl opět úspěšný v získání účelové dotace na rok 2022. Dovolte mi, abych poděkovala zastupitelstvu a radě za

podporu naší činnosti a zájmu o to, co Jablíčko dělá a připravuje.

Zpracovaný projekt s názvem „S Jablíčkem se nenuďme, hodně toho objevíme“ v sobě zahrnuje celodenní výlety, dětské hrátky v parku, společný workshop na zahradě mateřské školy. Celý projekt zakončíme „Lístečkovou stezkou“ v parku u Úřadu městského obvodu Hrabová s opékáním buřtů a čajem na zahradě Mateřské školy Klubičko. Cíl projektu byl zvolen tak, aby poskytoval co nejvíce aktivního, sportovního, pohybového a prožitkového zapojení členů a jejich dětí, ale i širší veřejnosti z Ostravy – Hrabové.

Budeme se těšit na spoustu spokojených dětí a všech lidiček, kteří si přijdou s námi užít trochu zábavy, legrace a společně strávených chvil.

Ilona Funioková

Z klubové činnosti Klubu českých velocipedistů

Podpálením a vhozením Moreny do Ostravice jsme přivítali spolu s ostatními spolky příchod jara. Cyklistickou sezónu jsme zahájili tím, že jsme symbolicky ve Sviadnově otevřeli cyklistickou stezku.

Po dvouleté odmlce, způsobené Covidem, se letos opět v Orlové postavilo na start 34. ročníku etapového cyklistického závodu Gracia Orlová 137 cyklistek. Sledovali jsme průběh závodu od první etapy až do samotného konce. Povzbuzovali jsme Nikolu Bajgerovou, rodačku z nedaleké Staré Vsi. Vedla si dobře

na časovce a v Královské etapě, která vede přes Pustevny, Bumbálku, Soláň a Pindulu do Lichnova, dojelela na výborném čtvrtém místě. V konečném hodnocení získala pěkné 7. místo. Nás čekal před startem poslední etapy slavnostní start před celým pelotonom a volba a vyhlášení „Miss Sympatie“, kterou náš klub volí a vyhláší nepřetržitě už čtvrtým rokem. Nejvíce sympatií si u nás získala Carina Schrempf z Rakouska. Mile nás překvapila a kromě našich sympatií získala i první místo v soutěži vrchařek a v soutěži aktivity.

Důkazem, že i náš klub dokáže vítězit v soutěžích sympatie a elegance, je první místo v této soutěži na 11. setkání historických vozidel

Air-Auto-Moto-Veteránfest v Drahotuších, kde toto ocenění získala naše členka Jana. V nejbližších dnech čeká zástupce klubu cesta na celosvětový sraz velocipedistů IVCA 2022, pořádaný v belgickém lázeňském městě Oostende. O tom už ale příště.

*Text a foto dole: Pavel Žížka,
Foto vpravo nahoře: Jana Žížková*

Vzpomínky na počátky Šídlovce

Můj otec byl mistrem v rourovně vítkovických železáren a děda dělal vrátného ve vítkovickém zámečku. Když mi bylo pět let, dostal otec přidělený byt v tehdy budované tzv. Kuchinkově kolonii (nyní "stará kolonka"). Dne 5. května 1940 jsme se pomocí ruční káry stěhovali z Vítkovic do nově dokončeného domu č. 4 na tehdejší ulici Kroftově (nyní Viktora Huga). V té době byly šídlovecké ulice jen vysypané šotolinou a byly v nich také koleje dvou železničních vleček z haldy, kterými se dopravoval stavební materiál na výstavbu domů. Na Šídlovci bylo sice zřízeno veřejné osvětlení, ale to se ve 20 hodin vypínalo. Pak bylo nařazeno zatemnění – okna domů byla vybavena okenicemi bavorského stylu. V místě dnešního parčíku na Příborské byla jen louka v prohlubni, na níž se hrál fotbal. Podél Paskovské byl tehdy ještě ovocný sad pana Adámka, kam děti chodily na ovoce (jablka, hrušky, třešně). V místě, kde se nyní nachází dům č. p. 582, byl tehdy parčíček s květinami a možností posezení. Noví nájemníci dostali také od vítkovických železáren pole v místech dnešních ulic Šrobárova a U Kotelny a tam pěstovali brambory nebo zeleninu. V domech se ovšem vyžadovala disciplína po stránce udržování čistoty a bytmistr Nosek chodil kontrolovat dokonce i čistotu v bytech. K vytápění sloužila kachlová kamna v každém pokoji – plyn až do 50. let ve staré kolonce nebyl.

K nakupování potravin a základního drogistického a papírnického zboží sloužila dřevěná tržnice umístěná u "Struhy" pod haldou, která měla samostatnou část vyhrazenou pro prodej ovoce a zeleniny. Tržnice patřila vítkovickým železárnám, nákupy zaměstnanců se evidovaly a na konci roku jim část zde utracených

peněz zaměstnavatel vracel. Téměř všechny druhy zboží včetně oblečení však byly až do roku 1953 na lístky vydávané na poště, přičemž za války měli Němci nárok na zvláštní přiděly na lepší zboží. Protože byty na Šídlovci byly z velké části přidělovány Němcům, měla tržnice dobré zásobování a zpestřením bylo třeba dánské máslo (dodávané v sudech), uzenáče nebo platýzi. Jiné obchody ani služby tehdy na Šídlovci nebyly. Nejbližší byli vedle Lípy holič Březina a švec Balušek. Pro nákup oblečení se muselo jezdit tramvají až do centra města a na větší zboží, třeba oblek, se musely použít šatní lístky všech členů rodiny. Na Šídlovci také nebyl žádný lékař a za zdravotní péči se muselo jezdit až do vítkovického závodní nemocice. Děti chodily do tříd prvního stupně do budovy dnešního úřadu městského obvodu a na druhý stupeň musely jezdit až do Družstevní osady v Zábřehu. I když lidé hladem netrpěli, žilo se skromně a i na Vánoce děti dostávaly třeba jen knížku nebo tehdy vzácný pomeranč.

Oblíbenou zábavou za války byla návštěva Kina Edison v Hrabůvce na počátku Závodní ulice. Na procházky se chodilo často podél "Struhy" k Vítkovicím nebo ke mlýnu (pod haldou na konci Mlynářské ulice), kde byla mimo jiné i stará vykotlaná lípa. Na Šídlovci tehdy nebyla žádná hospoda. V létě se lidé scházeli u hřiště Dělnické tělovýchovné jednoty v blízkosti ulice Na Potoku, kde byl tzv. Dunaj s možností koupání v Mlýnské strouze. Na pivo se chodilo do hospody v blízkosti Starého splavu. Další hospody byly podél Paskovské ulice – Süsserova (u dnešního úřadu městského obvodu), Černého (bývalá Lípa) a Vlčkova (za Sokolem). Mnoho hospod se nacházelo v Hrabůvce u staré Míšecké ulice (nyní ulice Aviatiků) – nejbližší byla hospoda Dezort. Za války bylo oblíbené pivo smíchané s limonádou. Po Šídlovci v létě jezdil také zmrzlinář se svým ručním vozíkem.

Němečtí muži bydlící na Šídlovci byli povinně v jednotkách SA nebo Volksturmu, mladí pak v Hitlerjugend. V místě dnešního zdravotního střediska byla tribuna pro přehlídky a shromáždění, např. tryznu za padlé u Stalingu. Konaly se také různé sbírky, zejména tzv. Winterhilfe, tedy sbírka zimního oblečení a lyží pro německé vojáky zaskočené ruskou zimou. Od roku 1942 bývaly dopoledne poplachy leteckých náletů a ač byly plané, tak jsme vždy ze školy odcházeli ke "Struze". Před osvobozením se sovětské letadlo pokusilo zasáhnout bombou nákladní auto Wehrmachtu jedoucí po Paskovské v místě mostku s Šídloveckým potokem, ale bohužel minulo a zabilo tam šest civilistů. Němci již v té době pro letadla neměli dost paliva a tak byla odstavená na letišti v Hrabůvce, kam jsme si na ně chodili hrát, i když u nich byl ozbrojený hlídač

z Volksturmu. 30. dubna 1945 přivezli vojáci Rudé armády dělo ke křižovatce ulic Paskovské a Viktora Huga. Se sovětskými vojáky se bavili místní občané a ptali se, jakou mají s dělem přesnost. A obsluhující voják řekl, že s tím dokáže trefit i věž kostelíku, a to bohužel také vzápětí dokázal. Za války byla na haldě protiletecká jednotka německé armády a měla tam postaveny dřevěné ubikace. Polovinu bytů na starém Šídlovci (úřednické byty na jižní straně Příborské ulice výhradně) obývali Němci, zejména z Hlučinska, a ti se po osvobození museli vystěhovat do ubikací na haldě, aby se do uvolněných bytů mohli nastěhovat vojáci Rudé armády, přičemž i v nevyklizených bytech museli nájemníci ubytovat nějakého důstojníka. Prázdné byty se stávaly cílem rabování, které prováděli lidé z jiných částí Ostravy. Ubytování vojáci Rudé armády se s oblibou v létě koupali nad splavem ve "Struze" pod haldou, kam byli k mytí strážnými voděni také Němci z ubikací na haldě. Rudá armáda opustila Šídlovec až na podzim 1945 a uvolněné byty pak byly pronajaty českým zaměstnancům vítkovických železáren.

Po válce se v dřevěné tržnici prodávaly balíčky dodávané v rámci pomoci UNRRA, které obsahovaly u nás nedostatkové či úplně neznámé zboží, např. kvalitní cigarety či instantní nápoje. Když se v roce 1949 dokončoval Nový Šídlovec, tak tam dostávali byty také vítkovičtí hokejisté. Těžkou ranou pro obyvatele byla měnová reforma v roce 1953, protože jejich úspory se přes noc staly bezcennými. Po ní byly zřizovány obchody ESO, kde bylo sice kvalitní potravinářské zboží, ale za ceny pro prosté lidi nedostupné. V polovině 50. let bylo v rámci dostavby proluk zřízeno zdravotní středisko, další obchody a kavárna, která ale nebyla příliš rentabilní a byla záhy změněna na restauraci, zvanou lidově "U Hňupa". Název vznikl díky tomu, že když jste si u jednoho z prvních číšníků objednali pivo, tak na to často zapomněl a po půl hodině se zeptal znovu, co si přeje. Byl také zřízen parčík na Příborské a zídka kolem něj a postavena současná tržnice Budoucnost. Stavbařům Nové hutě Klementa Gottwalda byly určeny nové ubytovny postavené Vítkovickými stavbami. Pro rostoucí počet dětí byly u tehdejší školy počátkem 50. let postaveny provizorní dřevěné baráky, kde byly třídy i pro druhý stupeň. Na Šídlovci byly také postaveny jesle a školka. V roce 1957 pak byla postavena současná základní škola, kterou otevíral i básník Vilém Závada. Málokdo ví, že do této školy chodil také oblíbený herec Petr Čepek. Až v 60. letech byly postaveny asfaltové vozovky a chodníky.

*Text: Jan Dvořák (dle vzpomínek pamětníka),
Foto včetně upoutávky na titulní straně:
z archivu pamětníka*

Zajímavosti hrabovské kroniky

V Archivu města Ostravy je kromě mnoha cenných dokumentů uložen soubor kronik původně samostatných obcí, které jsou dnes součástí Ostravy, kronik městských obvodů (bývalých i současných) a samozřejmě kronika statutárního města Ostravy.

Nejstarší obecní kroniky z území současné Ostravy se začaly vést ve 20. letech 20. století, a to na základě zákona z roku 1920 o pamětních knihách obecních, jak se tehdy obecním kronikám v odborné terminologii říkalo. Mezi nejstarší obecní kroniky uložené v archivu patří ty ze Staré Bělé, Svinova, Hrabové, Krásného Pole, Michálkovic, Nové Bělé a Hrušova.

Mezi skutečné skvosty patří kronika Hrabové založená v roce 1922, která kromě obsáhlých písemných záznamů obsahuje množství fotografií, a dokonce malovaných obrázků, jejichž autorem byl hrabovský kronikář, učitel Zdeněk Oliva.

Těmito a mnoha dalšími staršími kronikami lze listovat nejen při osobní návštěvě archivní studovny, ale rovněž prostřednictvím elektronické badatelny Archivu města Ostravy na

odkazu <https://badatelna.ostrava.cz/vademecum/searchlink?fcDb=10048>. Ve výběru je možné zadat typ kroniky (obecní, školní, spolkové a další), místo, ke kterému se kronika váže, a také zda je již digitalizovaná. Z pohodlí

domova je tak možné pročitat a prohlížet kronikářské zápisy obcí na Ostravsku, z nichž některé jsou staré již sto let.

Text a foto: Martin Juřica (redakčně zkráceno)

Odkaz sv. Cyrila a Metoděje

Na počátku července máme dva svátky, které nám tak trochu splývají v jedno dlouhé volno. Cyril a Metoděj jsou světcí, tak proč den jejich příchodu k nám slavíme jako světský svátek?

Svátek si připomínáme na památku jejich příchodu na tehdejší Velkou Moravu v roce 863 na žádost knížete Rostislava u byzantského císaře. Kníže Rostislav chtěl více rozšířit křesťanství mezi prostý lid tím, že by byly

mše konány v jemu srozumitelném jazyce, a zároveň se chtěl zbavit vlivu řízenského arcibiskupa, protože měl obavy z rozpínatosti tehdejší Východofranské říše (na území dnešního Německa). Jenže k nám nepřišel Cyril s Metodějem, nýbrž Konstantin s Metodějem – Konstantin přijal jméno Cyril až po ukončení své misie do Velkomoravské říše. A nepřišli k nám 5. července, nýbrž pravděpodobně již

24. května – datum bylo v roce 1863 stanoveno papežem jako termín tisícího výročí jejich příchodu k nám a kromě příznivějšího počasí prý ty oslavy byly záměrně den před výročním úmrtím Jana Husa, aby ho zastínily.

Cyrl s Metodějem byli císařem vybráni proto, že pocházeli z řecké Soluně, která se nacházela v blízkosti slovanské Makedonie a znali tak tamější staroslověnský jazyk. Svou práci začali překladem liturgických textů do staroslověnštiny a protože ta neměla písmo, vzali za jeho základ písmo řecké. To se ukázalo jako

šťastné, protože christianizace Velké Moravy se jim relativně rychle podařila. Je třeba si uvědomit, že staroslověnština byla po latině, řečtině a hebrejštině teprve čtvrtým jazykem, ve kterém se mohly mše sloužit. Nakonec byl Metoděj jmenován arcibiskupem nové panonsko-moravské arcidiecéze.

Dějiny se ovšem podobají spirále. Nástupce knížete Rostislava kníže Svatopluk uzavřel s Východofranskou říší mír a tím se znovu posílil její vliv na Velkou Moravu, zejména v osobě nového biskupa. Po smrti Metoděje si nakonec řízenský arcibiskup vymohl u papeže zákaz používání staroslověnštiny při mších, vyhnání Metodějových žáků a nakonec i cyrilometodějské písmo hlaholici nahradila u nás latinka.

Tak proč slavit tento svátek? Rozšířením křesťanství a vytvořením slovanského písma (v podobě azbuky v řadě východoevropských a balkánských zemí dodnes používaného) totiž sv. Cyril a Metoděj umožnili značně posílit pozici Slovanů v Evropě a jejich nezávislost na jiných zemích. Proto jsme se také v době národního obrození v 19. století začali znovu na ně odkazovat.

Text a foto: Jan Dvořák

Koně na Rozvodí

Úsvit na Rozvodí

Vyvádění kobyl ze stájí

Koupel

Proběhnutí

Před závodem

A po závodě

Foto: Marta Moudrá (nahore vlevo, uprostřed a dole), Zita Šlachtová (nahore vpravo)

Pylová sezóna v Hrabové

My, pyloví alergici, to máme těžké. S končící zimou se nemůžeme dočkat jara a sluníčka, ovšem pravidelně nás čeká rozčarování. Jeho příčinou je pyl a naše přecitlivělost na něj. Týká se to cca 25 % Čechů všech věkových kategorií a jedná se o vůbec nejrozšířenější alergii.

Pylová sezóna začíná v druhé polovině února a končí v říjnu. Alergologové ji dělí na tři fáze. V první fázi dominuje pyl břízy a dalších kvetoucích stromů a keřů. Ve druhé fázi (červen a červenec) pak trávy a obiloviny, ve třetí fázi (srpen a později) většina plevelů, pelyněk a ambrosie. Pylový kalendář je bezplatně k dispozici na stránkách www.pylova.sluzba.cz. Z obyvatel Ostravy jsme na tom v Hrabové spíše hůře oproti lidem z centra a ze sídlišť. V Hrabové máme více zeleně (stromů i trav) a bříza je mezi zahrádkáři velmi oblíbená.

Z historie alergií: Alergie nás doprovázejí snad od počátků lidstva. První písemné zmínky o alergii na vosí jed pocházejí z třetího tisíciletí před naším letopočtem z Egypta. Hippokrates popsal svou alergii na mléko roku 365 před Kristem. Pylovou alergii první popsal Brit Charles Blackley v roce 1870 objevem, že sennou rýmu způsobují travní pyly. Tehdy se ještě jednalo o velmi vzácné onemocnění. Na dnešním neuspokojivém stavu se podílí zejména znečištění ovzduší exhalacemi z dopravy a průmyslu, které oslabují nosní sliznici,

a navíc se nečistoty vážou přímo na pylová zrna a tím se zvyšuje jejich alergický potenciál. Vlivem oteplování rostliny rostou rychleji a vlivem globalizace se u nás rozšiřují druhy trav a rostlin, které tady dříve nerostly. Podílí se i zvýšený stres člověka, který oslabuje jeho celkovou imunitu.

Pylová alergie je dědičná. Pokud je alergikem jeden z rodičů, alergii bude mít 45 % potomků. Pokud jsou alergiky oba rodiče, šance jejich potomka na sennou rýmu stoupá na 80 %. Nově u dětí nealergiků vzniká pylová alergie vzácně. Alergie se může poprvé klinicky projevit v jakémkoliv věku – od narození až po seniorský věk. Je mylná představa některých matek, že je dobré nechat „promořit“ pylem a dalšími případnými alergeny děti alergiků. Správný postup je omezit styk s alergeny na nezbytné minimum.

Diagnóza se provádí rutinně u alergologa pomocí tzv. kožního testu. Aplikují se roztoky s různými alergeny do pokožky na předloktí pomocí plastové jehly (cca 12 až 16 vzorků). Vznik pupínku znamená pozitivní test na daný alergen. Vyhodnocuje se za 15 minut po vpichu.

Průběh onemocnění není radostný. Pylová rýma často doprovázená konjunktivitidou (začervenáním spojivek a slzením očí) sama neodezní a má v průběhu let tendenci ke komplikacím. Zánět se rozšiřuje i na dolní cesty dýchací a hrozí rozvoj bronchiálního astmatu s úporným mimosezónním kašlem a dechovou tísní.

Pylová alergie je nezřídka doprovázena dalšími alergii. Zejména je to **alergie na roztoc** (žijí v koberečích, čalouněném nábytku, v plyšových hračkách a v postelích). Dnes jsou rozšířené rovněž **alergie na potraviny**, kdy je nutné provést eliminaci alergenu. Jedná se nejčastěji o alergii na mléko, vaječnou bílkovinu, ořechy a arašidy, mák, jahody, exotické ovoce (kiwi), čokoládu a koryše.

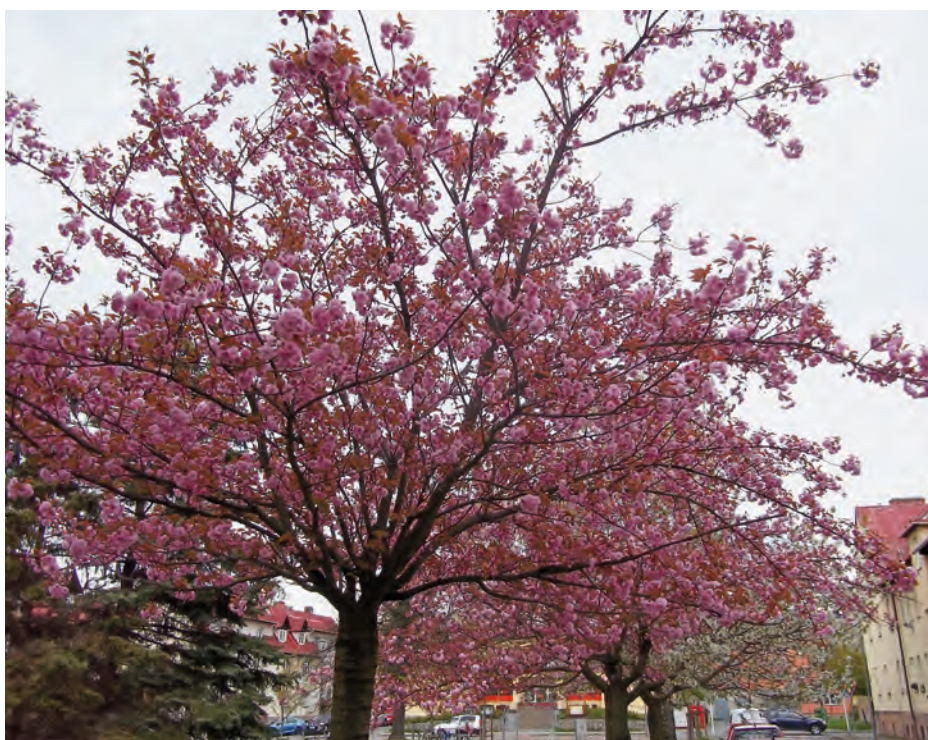
Poznámka: často se plete alergie na lepek (ihned po požití potíže typu průjem, plynatost, dušnost, otok v krku) s intolerancí lepku (tzv. celiakie). Celiakie je celoživotní chronické autoimunní onemocnění se zánětem sliznice tenkého střeva.

Nejhorší alergická okamžitá reakce na určitý alergen je **anafylaktický šok**. Rozvoj během několika minut po senzibilizaci alergenem, nejčastěji po potravinách u mladých lidí nebo po bodnutí hmyzem a po některých lécích (včetně antibiotik) u seniorů. Může způsobit dušení, svědění, snížení krevního tlaku i smrt.

Závěrem několik rad nám pylovým alergikům: Pokusme se omezit větrání na noc, kdy je ve vzduchu méně pylu. Nepoužívat peří v posteli, často práť lůžkoviny a používat roštovou postel. Nekupovat koberce, závěsy a dečky, často luxovat a utírat prach pravidelně na mokro. Vlhkost vzduchu mít minimálně 50 %. Omezit chovatelství zvířat (křeček, morče, kočka, ptáci, pes). Vhodnější pro malé chovatele z hlediska alergií jsou želvy, ještěrky a hadi. Pomůcka pro maminky malých alergiků: plyšáky často práť a jednou týdně přes noc do mrazáku.

Jeden staříký profesor nám studentům na lékařské fakultě rád opakoval své varování: největším nepřítelem lidstva kromě vlastní hlouposti budou viry a alergie. Byl to osvícený muž.

Text: Rostislav Gromnica, Foto: Jan Dvořák

Naše bydlení v Hrabové

Přikládáme obrázek, jak se někteří lidé chovají k místu bezprostředně souvisejícímu s jejich bydlištěm. Fotodokumentace zachycuje přístup některých našich kouřících spolubydlících k našemu společnému životnímu prostředí. Pořízená fotografie zachycuje stav zatravněné plochy pod okny bytů na zadní straně domu Šrobárova 546/27.

Ty hromady vajglů budou odstraněny patrně až při sekání trávy. Do té doby budou charakterizovat vztah k přírodě všech kuřáků v dané lokalitě. Co si asi za svou bezohlednost zaslouží sousedé ze sousedních vchodů?

Text: Věra Mráčková, Foto: P. Š.

Leto za dveřmi

Leto je za dveřmi, život sa vracia do normalu. Covid, zda sa, ma tež prazdniny. Uvidime, esli sa ten gizd na podzim vrati. Luďa sa zas potkavaju na akcyjach, posedi spolu při pivku v našich hospudkach, proberu život, pomluvi paru susedu, pokritizuju všecke kolem, poradija hokejistum. Hrabova zas žije – na Sokole při fotbale, v Hrabovjance při koseni trávy, na vystavě drobného zvířectva, luďi měni sazenice všeckeho co rostně, beseduje sa tu

o všecckim možnym. Enem toho pyla z pitome řepky a dalších keby bylo meně, tuž bych sa něžlobila. Okna vypadaju huře jak před umytim, z auta po dvuch dňach venku něni pořadně vidět, opuchly nos a oči jak kralik - to všecke je každoročni ritual z alergiju.

Ani politika se Hrabove něvyhyba. Zas tu máme peticie, bo si kerysyk baraba uzmyslel, že nam zrobi další prumyslovu zonu mezi barakami. Bo pry v prumyslove zoně je to všecke fajne, je tam ticho, nikdo neobtěžuje druhych, luft něsmrdi (bo smrad pry nejdě

změřit'). Kdo ma rad Hrabovu, tak to musy valit' na uřad podškrabnuť.

S letem každoročně začínaju aji opravy sylvnic. Cesty tu máme asyk dymenzovane na velky provoz, proto nam ich klidně pulku naraz budu opravovat' a dojeť z Hrabove na Frydek či do Ostravy fěil je jak unikova hra na komputeru. Do toho mišani se zastavkami od autobusa – no nic, však sa luďi potrebujou hybať a udržovat' ve střehu.

Maruna Cholewowa

Volné pobíhání psů na veřejném prostranství

Vážení občané-majitelé psů,

upozorňujeme vás na obecně závaznou vyhlášku č. 12/2005, kterou se stanoví pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezují se prostory pro volné pobíhání psů na území statutárního města Ostravy. Pro účely této obecně závazné vyhlášky se rozumí veřejnými prostranstvími všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a **další prostory přístupné každému bez omezení**, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru, ustanovení této obecně závazné vyhlášky se vztahují na celé území statutárního města Ostravy.

Chovatel je povinen zabezpečit psa tak, aby na veřejných prostranstvích, s výjimkou míst k tomu určených a označených, volně nepobíhal nebo se nepohyboval, a ani jinak neohrožoval nebo neobtěžoval občany, zejména vést psa na vodítku, v případě potřeby nasadit psovi náhubek a usměrňovat

chování psa povely. Volný pohyb psů je dovolen v místech vymezených, které jsou označeny tabulkou "Volný pohyb psů dovolen". Tento prostor je vymezen podél ulice Domovské na pozemcích parc. č. 763/1 a parc. č. 763/4 v blízkosti bývalé točny autobusů. Porušení povinností stanovených touto obecně závaznou vyhláškou lze postihovat jako přestupek nebo jiný správní delikt. Úplné znění vyhlášky naleznete na webových stránkách města Ostravy.

Proč vám připomínáme tuto vyhlášku? V poslední době mě často oslovují občané a upozorňují na volné pobíhání psů, které ruší zvěř. Jedním z nich je i paní Věra Kročková, s jejímž vyjádřením vás touto cestou chci seznámit:

"Chodívám často na procházky s pejskem. Jen poslední dobou se vracím hodně smutná. Není totiž den, abych nepotkala někoho, kdo má psa bez vodítka a nechává ho volně pobíhat po polích. Nenapadlo by mě, abych svého psa pustila z vodítka. A víte proč? Protože

mě můj tatínek, myslivec poučil o tom, co se může stát. Na polích rapidně ubývají zvířata, která neodmyslitelně patřila do našeho kraje. Ať už to byly koroptve, bažanti, srny, králíci, nebo zajáci. A opravdu velkou mírou se na tomto úbytku podílejí nezodpovědní chovatelé psů, kteří své "miláčky" pouštějí do přírody "se proběhnout". Občas se těchto lidí ptám, jestli vědí, že tím zabíjí ještě třeba i nevylihnuté bažantí kuřátka, které slepička opustí a pokud se jich pes dotkne, už se nevrátí, aby je dovyseděla. Malé zajíčky pes "jen pomuchlá", ale pokud tuto "hru" mládě přežije, jeho matka už ho nepřijme... Malé srnky (ale i ty velké) jsou poplašené honěny až na pokraj silnic a dálnic, kde vbíhají pod auta. A když se občas zeptám těch lidí, jestli vědí, co jejich chováním dopustí, vysmějí se mi do očí, že jejich pesek nikomu neublíží, že zvěř nedohoní atp... Možná by se lidé měli zamyslet a brát ohled i na jiná zvířata, která jsou okolo nás."

Vladislava Kopitzová

Pořad bohoslužeb na měsíc červen

Den	Hodina	Liturgická oslava	Mše svatá
Pátek 3. 6.	16:30	Památka sv. Karla Lwagy a mučedníků První pátek v měsíci	za † Vojtěcha Špundu, † rodinu a duše v očistci
Neděle 5. 6.	8:00	Slavnost Seslání Ducha Svatého Svatodušní sbírka na diecézní charitu	za † rodiče a bratry Novosadovy
Pátek 10. 6.	16:30	Pátek 10. týdne v mezidobí	za † † Terezii Kubíkovou, manžela Karla, jejich rodiče a sourozence
Neděle 12. 6.	8:00	Slavnost Nejsvětější Trojice Měsíční sbírka na kostel	za † † Františka Janšu, manželku Miladu, sestru Johanku, živou a † rodinu
Čtvrtek 16. 6.	16:30	Slavnost Těla a Krve Páně	za † † Antonína Stibora, manželku, zetě Petra a za † † Kateřinu Šumberovou, manžela, zetě Alberta a celou rodinu
Neděle 19. 6.	8:00	Slavnost Těla a Krve Páně 12. neděle v mezidobí	za † † Jana Slosarčíka, manželku a rodinu
Pátek 24. 6.	16:30	Slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova	za † † Rudolfa Doležálka, manželku, syna, snachu, † rodinu Měrkovu a za živou a † rodinu
Neděle 26. 6.	8:00	13. neděle v mezidobí	za † Otakara Lyčku, Marii Loučkovou, Marii a Josefa Bednářovy, Karlu a Vladimíra Loučku, celou † rodinu a duše v očistci

Plán akcí pro veřejnost v příštím měsíci

Den	Hodina	Místo	Akce	Program
Sobota 11. 6.	14:00	Hřiště TJ Sokol Hrabová	Den s hasiči pro děti i dospělé	ukázky IZS, tombola, soutěže, zábava (od 20. hod.)
Středa 15. 6.	16:00	Zasedačka ÚMO-přízemí	Zastupitelstvo městského obvodu	viz strana 5
Sobota 18. 6.	9:00	OZO Ostrava – Kunčice	Den otevřených dveří (do 16. hod.)	popelářská auta, linka na palivo, hry
Čtvrtek 30. 6.	16:00	Zasedačka ÚMO-přízemí	Vypadávání a transplantace vlasů	beseda s MUDr. P. Koňáříkem

Poznávací zájezd pro seniory

Kulturní komise Rady městského obvodu Hrabová pořádá dne 17. června 2022 zájezd pro hrabovské seniorky a seniory do Horky nad Moravou s návštěvou Galerie přírody Sluňáků a Arboreta Makču Pikču Paseka. Cena zájezdu včetně oběda je 190 Kč. Předprodej bude zahájen 10. června 2022 u paní Věry Kročkové v prodejně Kvítka na ulici Bažanově.

Miroslav Houžvička

Plán akcí Klubu seniorů v příštím měsíci

Den	Hodina	Místo	Aktivita	Téma
Čtvrtek 2. 6.	14:00	Klubovna Bělská 28	Společenské deskové hry	Karty + Člověče, nezlob se!
Pátek 3. 6.	14:00	Klubovna Bělská 28	Kreativní kroužek	Malba krajiny na plátno akrylovými barvami
Pondělí 6. 6.	14:00	Klubovna Bělská 28	Kreativní kroužek	Malba krajiny na plátno akrylovými barvami
Čtvrtek 9. 6.	14:00	Klubovna Bělská 28	Společenské deskové hry	Karty + Člověče, nezlob se!
Pátek 10. 6.	14:00	Klubovna Bělská 28	Kreativní kroužek	Malba krajiny na plátno akrylovými barvami
Pondělí 20. 6.	14:00	Klubovna Bělská 28	Kreativní kroužek	Drátování stromečku štěstí
Čtvrtek 23. 6.	14:00	Klubovna Bělská 28	Společenské deskové hry	Karty + Člověče, nezlob se!
Pátek 24. 6.	14:00	Klubovna Bělská 28	Klubové posezení	Smažení vaječiny
Pondělí 27. 6.	14:00	Klubovna Bělská 28	Kreativní kroužek	Drátování stromečku štěstí
Čtvrtek 30. 6.	14:00	Klubovna Bělská 28	Společenské deskové hry	Karty + Člověče, nezlob se!
Pátek 1. 7.	14:00	Klubovna Bělská 28	Kreativní kroužek	Drátování stromečku štěstí
Čtvrtek 7. 7.	14:00	Klubovna Bělská 28	Společenské deskové hry	Karty + Člověče, nezlob se!
Pátek 8. 7.	14:00	Klubovna Bělská 28	Kreativní kroužek	Drátování stromečku štěstí

